

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT
DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI AKADEMIK LITSEYI**

**24-OKTYABR
2025-YIL**

**O'zbek tilining
xalqaro maydondagi
nufuzi: tarix, bugun
va istiqbol**

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI AKADEMIK LITSEYI**

**O'ZBEK TILINING XALQARO MAYDONDAGI NUFUZI: TARIX,
BUGUN VA ISTIQBOL**

**ВЛИЯНИЕ УЗБЕКСКОГО ЯЗЫКА НА МЕЖДУНАРОДНОЙ
АРЕНЕ: ИСТОРИЯ, СОВРЕМЕННОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

**THE PRESTIGE OF THE UZBEK LANGUAGE IN THE
INTERNATIONAL ARENA: HISTORY, PRESENT, AND FUTURE**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi maqolalar to'plami

OCTOBER 24, 2025

УДК:811.512.133(091)(100)(08)

Bugungi kunda “O‘zbekiston-2030” strategiyasining asosiy vazifalardan biri – ilmiy izlanish yutuqlarini amaliyotga joriy etish yo‘li bilan fan sohalarini rivojlantirish, ya’ni xalqaro ilmiy hamjamiyatda e’tirof etilishiga xizmat qilishdir. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 20-oktyabrda “Mamlakatimizda o‘zbek tilini yanada rivojlantirish va til siyosatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6084-son farmoni ijrosini ta’minlash hamda ta’lim jarayonida o‘zbek tili va adabiyot fanlarini o‘qitishda innovatsion metodlardan foydalanish va o‘qituvchilarga uslubiy yordam ko‘rsatish maqsadida 2025-yil 24-oktyabrda o‘tkaziladigan **“O‘zbek tilining xalqaro maydondagi nufuzi: tarix, bugun va istiqbol”** mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjumanning maqolalar to‘plamini e’lon qiladi. Mazkur ilmiy maqolalar to‘plamida o‘zbek tili tarixi va uning xalqaro aloqalardagi o‘rni, hozirgi o‘zbek tilshunosligining dolzarb muammolari, akademik litseylarda o‘zbek tili va adabiyotini o‘qitish metodikasi, turkiy xalqlar adabiyoti tarixi, turkiy tillarning rivoji va o‘zaro o‘xshashliklari, umumiy adabiy merosimizni ilmiy asosda chuqur o‘rganish, madaniy aloqalami zamonaviy texnologiyalar orqali kengaytirish, raqamli texnologiyalar davrida o‘zbek tilining imkoniyatlari, raqamli platformalar orqali integratsiyani amalga oshirishga oid fikrlar yoritib berilgan. To‘plamdan dunyo bo‘yicha taniqli turkiyshunos olimlar, universitetlar, akademik litseylar professor o‘qituvchilari, iqtidorli talabalar hamda o‘quvchilarning maqolalari ham o‘rin olgan.

TAQRIZCHILAR:

Normamatov Sultonbek Ermamatovich - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti professori

Ismailova Vasila Shuxratovna - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot o‘qituvchisi

TAHRIR HAY’ATI:

Adizov Bekjon Qo‘chchiyevich - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi direktori

Aliqulova Dilbar Esanovna - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi o‘quv ishlari bo‘yicha direktor o‘rinbosari

Baxtiyorov Qobuljon Odiljon o‘g‘li - Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot o‘qituvchisi

Mazkur to‘plam matni Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnikaviy kengashining 2025-yil 30-oktyabrda 4-sonli ilmiy majlisida muhokama qilinib, nashrga tavsiya qilingan.

Izoh: Maqolalarning ilmiy saviyasi uchun mualliflar o‘zlari mas’uldirlar.

«LEKSIKOLOGIYA» BO'LIMINI O'QITISH JARAYONIDA O'QUVCHILARNING SO'Z BOYLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Ismailova Vasila Shuxratovna

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti
akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

e-mail: vasilaismailova83@gmail.com

10.52773/tsuull.conf.2025.24.10/RACO5208

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'zbek tilining so'z boyligini oshiruvchi asosiy bo'limlaridan biri "Leksikologiya" bo'limi haqida gap boradi. Leksikologiya fanning katta mavzularidan biri hisoblanadi. Maqolada so'z ma'nolarining ko'chishi, omonim, sinonim, shakldosh va uyadosh so'zlariga misollar va o'yinli topshiriqlar berilgan. Har bitta kichik bo'limlar yuzasidan topshiriqlar, mashqlar va ulsrning ishlanish yo'llariga namunalar berilgan.

Kalit so'zlar: ma'nodosh, shakldosh, paronim, uyadosh, leksikologiya, ko'chma ma'no, murojaat so'z birikmalari.

«Ona tili» kursining barcha sathlari qatori «Leksikologiya» bo'limini o'qitishda ham o'quvchilarning so'z zaxirasini oshirish va nutqi ustida ishlash ustivor yo'nalishlardan biri sanaladi.

Mazkur bo'limda o'quvchilar duch keladigan dastlabki muammo so'zning o'z va ko'chma ma'nolaridir. Berilgan so'z birikmalarini (masalan, oltin haykal - oltin bosh-oltin boshog; temir yo'l - temir odam - temir xotira va h.k.) o'z va ko'chma ma'nosiga ko'ra guruhlarga ajratish, ularni o'zaro qiyoslash asosida so'zning o'z va ko'chma ma'nolariga ta'rif berish, berilgan so'zlarni o'z va ko'chma ma'nolarda qo'llab gaplar tuzish, badiiy matnlarni tahlil qilish, so'zlarni ko'chma ma'noda qo'llab matn yaratish singari ijodiy- amaliy ishlar o'quvchilarning so'z zaxirasini oshirish va nutqini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

«Ma'nodosh so'zlar» mavzusini o'rganishda berilgan gaplar yoki matnda ajratilgan so'zlarni ularning ma'nodoshi bilan almashtirish, gapdagi so'zlarni birin-

ketin ma'nodoshlari bilan almashtirib, ma'no farqlarini izohlash, berilgan ma'nodosh so'zlarni ijobiy va salbiy bo'yoqli so'zlarga ajratish, murojaat so'z birikmalari hosil qilish (masalan, mo'tabar murabbiyim, muhtaram ustozim, mehribon tarbiyachim, hurmatli muallimim va h.k.), qarindosh-urug'chilikka oid so'zlarni (masalan, akajon, opajon, otajon va h.k.), qarindosh-urug' bo'lmagan kishilarga nisbatan qo'llab matn yaratish, oddiy va ko'tarinki ma'noli so'zlardan foydalanib matn tuzish singari ijodiy- amaliy ishlardan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Topshiriq namunalari:

1-topshiriq. Berilgan so'zlarni ma'no yaqinligiga ko'ra juftlarga ajrating, ular orasidagi ma'no nozikligini aniqlang.

Avlod, aybdor, yolg'onchi, sababchi, beqaror, ahdlashmoq, aldoqchi, va'dalashmoq, betayin, yolg'on, bo'hton, diyor, yolg'iz, alanga, zim-ziyo, yorqin, kimsasiz, vatan, tuhmat, muhtoj, qorong'ilik.

2-topshiriq. Gaplarni o'qing. Ajratilgan so'zlarni qavsda berilgan so'zlar bilan almashtirib, ma'no farqlarini tushuntiring.

1. Bola vazifani tez tushundi (fahmladi, angladi, uqdi).
2. Pulni behuda sarflamang (sarf qilmang, xarajatlamang, xarj qilmang).
3. Ko'k (osmon, samo) yuzini bulut qopladi (egalladi, qurshadi, to'sdi, tutdi, bosdi).

3-topshiriq. Ajratilgan so'zlarni qavsda berilgan so'zlar bilan almashtirib, ma'no farqlarini tushuntiring. So'zning ijobiy va salbiy bo'yog'iga e'tibor bering.

1. Onaning **iltijosi** (zori, tavallosi, o'tinchi) yurak (qalb, ko'ngil)larni larzaga keltirdi.
2. Mastning yuzi (basharasi, turqi, angori, afti)ni ko'rishga toqatim yo'q.
3. Do'stimning ko'rinishi (avzosi) yaxshi edi.

«Ma'nodosh so'zlar» ustida olib boriladigan ijodiy-amaliy ishlar o'yin tarzida tashkil etilsa, o'quvchilarning bu topshiriqlarni bajarishga bo'lgan qiziqish darajasi

yanada ortadi hamda o'rganilayotgan til hodisalarini fahmlash imkoniyatlari yanada yuqoriroq bo'ladi.

Berilgan so'zlarni yoki gapdagi muayyan bir so'zni uning ma'nodoshi bilan almashtirish, gapdagi so'zlarni birin-ketin ma'nodoshlari bilan almashtirib, ma'no farqlarini sharhlash (masalan, **Tongda turish – yaxshi odat. Yertalab barvaqt uyqudan uyg'onish- ajoyib xislat. Subhidamda uyg'onish-olijanob fazilat**), berilgan gaplarda ajratilgan so'zlarni qavsda berilgan so'zlar bilan almashtirib, so'zning ijobiy yoki salbiy bo'yog'ini aniqlash, berilgan murojaat so'z birikmalarining qatorini davom ettirish, oddiy bo'yoqli so'zlarni badiiy so'zlar bilan almashtirish kabi o'yin xarakteridagi ijodiy- amaliy ishlardan foydalanish ijobiy natija beradi. Shu mavzuga oid o'yin-topshiriqlardan ayrim namunalar keltiramiz:

«**Nuqtalar o'rnini so'zlar bilan tez to'ldir**» o'yini. O'qituvchi o'quvchilar hukmiga ma'lum bir umumiste'mol so'zni beradi-da, shu so'zning barcha ma'nodoshlari o'rniga nuqtalar qo'yib chiqadi. O'quvchilar nuqtalar bilan ajratilgan nechta so'z o'rnini bo'lsa, uni ma'nodosh so'zlar bilan to'ldirishadi. Masalan,

tabrikladi, ..., ..., ...;

sezdi, ..., ..., ...;

yorug', ..., ..., ...;

Namuna: yorug'-nurli-charog'on-yorqin-munavvar-porloq-ravshan-nurafshon.
Nuqtalar o'rnini ma'nodosh so'zlar bilan to'ldira olgan o'quvchi yoki o'quvchilar guruhi o'yinda g'olib sanaladi.

«**Mazmunan qarindosh, shaklan begona**» o'yini. Bu o'yinni tashkil etishda ham o'quvchilar guruhlarga ajratiladi. O'yinni boshlagan qator (guruh) muayyan mavzuda gaplar tuzishadi, ikkinchi qator mazmunni saqlagan holda so'zlarni ma'nodoshlar bilan almashtirish orqali gap shaklini o'zgartirishadi. Keyin o'yinda vazifalar almashtiriladi. O'qituvchi har bir shakli o'zgartirilgan gap uchun ball qo'yib boradi va o'yin oxirida eng ko'p ball olgan guruh g'olib sanaladi.

«**Sen qanday murojaat qilasan**» o'yini. O'quvchilarga berilgan murojaat so'z birikmalari qatorini davom ettirish vazifasi yuklatiladi. Masalan, o'qituvchi tomonidan «Mehribon tarbiyachim» so'z birikmasi berilgan bo'lsa, o'quvchilar bu qatorni «Mo'tabar murabbiyim», «Muhtaram ustozim», «Aziz o'qituvchim», «Hurmatli muallimjonim», «Sevimli ustozim» kabilar bilan to'ldirishadi.

«**Erkala va koyi**» o'yini. O'qituvchi birinchi qatordagi o'quvchilarga ota-ona tomonidan kichik yoshdagi bolalarni erkalovchi so'zlarni, 2-qatorga dangasa bolalarni koyishni ifodalovchi so'zlarni ro'yxat qilishni topshiradi.

Erkalash va koyishni ifodalovchi so'zlarni ko'p topgan guruh o'yin g'olibi sanaladi. Namunalar:

Erkalashni ifodalovchi so'zlar: oppog'im, do'mbog'im, toychog'im, ko'zmunchog'im, qo'zichog'im, shirinim, asalim...

Koyishni ifodalovchi so'zlar: uyingga bug'doy to'lgurlar, bolasi tushmagur-ey, pandavaqi bo'lma, landovur, lapashang, ovsar, dangasa, ishyoqmas.

«**Dominanta**» (asos so'z) o'yini. Bu o'yin ham sinonimlar o'rganilgach o'tkazilsa, o'quvchilar uchun qiziqarli va tushunarli bo'ladi. O'qituvchi dominanta atamasi haqida tushuncha bergach, bir necha sinonimik qatorni o'quvchilarga yozdiradi va dominanta so'zlarni alohida ro'yxat qilishni topshiradi. Kim xatosiz aniqlab chiqsa, shu o'quvchi o'yin g'olibi bo'ladi.

Berilgan so'zlar:

- 1) sovg'a, hadya, tortiq, armug'on, tuhfa, in'om;
- 2) ovoz, tovush, un, sado, sas, nido;
- 3) begona, yot, o'zga, biron, kishi, notanish, ag'yor;
- 4) samo, ko'k, osmon, falak, gardun;
- 5) o'tinch, iltijo, iltimos, tavallo, zor;
- 6) xo'rak, yemish, ovqat, taom, ne'mat, tamoq;
- 7) temperatura, harorat, taft, hovu;

8) jigarband, xesh, qarindosh, urug', avlod, tug'ishgan, jigar, jigargo'sha;

9) to'zon, g'ubor, chang, gard;

10) aqcha, yakan, pul, mullajiring;

11) ziyo, shu'la, nur, yog'du;

12) jinoyat, ayb, gunoh, yoziq;

13) narsa, buyum, mol, mato (mato).

Dominanta so'zlar: sovg'a, ovoz, begona, osmon, iltimos, harorat, qarindosh, chang, pul, nur, ayb, buyum, yuz.

Ona tili mashg'ulotlarida o'quvchilarning so'z boyligini oshirish choralaridan biri **uyadosh so'zlar** ustida ishlashdir.

Uyadosh so'zlar bir mavzu, bir jins yoki turdagi so'zlar bo'lib, o'quvchilarni har bir umumiy ma'noli so'zning xususiy ma'nolari ustida ishlashga undaydi. Masalan, atoqli otlarning kishi nomlari, jug'rofiy nomlar, tashkilot nomlari, lavozim nomlari, samoviy va fazoviy jism nomlari kabi bir qator uyalar mavjud.

O'quvchilar nutqini uyadosh so'zlar bilan boyitishning yo'llari juda ko'p. Masalan, gapda yoki matnda ajratilgan umumiy ma'noli so'zlarga xususiy ma'noli so'zlar topish, ma'lum bir uyadagi so'zlarning izohli lug'ati yoki shu so'zlarning ro'yxatini tuzish, berilgan xususiy ma'noli so'zlarning umumiy ma'nosini aniqlash, ayni bir so'zning o'z va ko'chma ma'nolari, ma'nodoshlari, qarama-qarshi ma'nolari va uyadoshlarini topish kabi mustaqil ish turlari o'quvchilar nutqini bunday so'zlar bilan boyitishda alohida o'rin egallaydi. Ayniqsa, berilgan matnda ajratilgan so'zlarni ularning uyadoshlari bilan almashtirish, tavsiya etilgan uyadosh so'zlar yordamida (masalan, osmon jismlari: Quyosh, Oy, Mars, Yupiter va h.k.) matn yaratish kabi amaliy ishlar o'quvchilarning nutqiy taraqqiyotida muhim o'rin egallaydi. Tabiat manzarasi (bog', sahro, dala, o'rmon, tog' va h.k.) tasvirini berish ularning uyadosh so'zlardan nutqiy faoliyatda foydalanish malakalarini kengaytiradi.

Bu mavzuni o'rganishda o'quvchilarni bir necha guruhga ajratib, aytiladigan so'zlarni turar joy, yashash joyi, ta'lim dargohi, dam olish joyi kabi guruhlarga ajratib yozish topshiriladi. So'zlar: shahar, uy, maktab, bog', qishloq, hovli, universitet, teatr, ko'cha, yotoqxona, vayrona, kinoteatr, mahalla, hovuz, o'lka, ko'l...

1-guruh shu so'zlar orasidan faqat turar joylarni ifodalovchi so'zlarni ajratib yozishsa,

2-guruh dam olish joylarini,

3-guruh yashash joylarini,

4-guruh esa ta'lim dargohlarini ifodalovchi so'zlarni ajratib yozadi.

Mazkur mavzuni o'rganishda har bir guruhga ma'lum bir umumiy ma'noli so'zlar berib, (masalan, qovun, qush, gul, dorilar va h.k.) uning xususiy ma'nolarini topish o'quvchilarga topshiriladi.

«So'zdan marjon tizing» o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi o'quvchilarga so'zlarning aralash to'plamini tavsiya etadi va uyadosh so'zlarni alohida, ya'ni marjon tizgandek yozishni aytadi. O'quvchilar yozishadi va navbat bilan o'qib berishadi. Qaysi o'quvchi tez harakat qilib, marjonni xatosiz tizib chiqsa, o'yin g'olibi bo'ladi.

Namuna: Tabiat manzarasiga oid so'zlar: *bog', dala, o'rmon, tog', tepalik* va h.k.

Gullarning nomlari: *karnaygul, gultojixo'roz, safsargul, atirgul, nilufar* va h.k.

Daraxt nomlari: *o'rik, olxo'ri, gilos, behi, tut, olma* va h.k.

Qovunning turlari: *ananas, oqurug', ko'kcha, cho'gir, amiri, handalak* va h.k.

Sabzavotlarning nomi: *kartoshka, sabzi, sholg'om, karam, piyoz, rediska* va h.k.

Qushlarning nomlari: *laylak, turna, chumchuq, qirg'iy, lochin, burgut* va h.k.

Suvda suzuvchi jonivorlar: *baliq, kit, delfin, akula, morj* va h.k.

Dorilarning nomlari: *analgin, pentalgin, sitramon, no-shpa* va h.k.

O'quvchilarni **qarama-qarshi ma'noli so'zlar** (antonimlar) bilan tanishtirish maqsadida o'z va ko'chma ma'noda ishlatilgan so'zlarga qarama-qarshi ma'noli so'zlar tanlash, shu asosda berilgan matn yoki gaplarni o'zgartirish, matndan qarama-qarshi ma'noli so'zlarni ajratish, matndan qarama-qarshi ma'noli so'zlar birga ishlatilgan holatlarni ajratib, ularning imlosini sharhlash, shunday so'zlarni birga ishlatib yangi so'zlar yasash, ular ishtirokida gap yoki matn yaratish, juft so'zlarning yasalishi, ma'nosi va imlosini tushuntirish, juft so'zlar hosil qilib matn yaratish, «O'zbek xalq maqollari» kitobidan qarama- qarshi ma'noli so'zlar ishlatilgan maqollarni topish (masalan, Yaxshi do'sting kuldirar- yomon do'sting kuydirar. Achchiq til-zahri ilon, chuchuk tilga-jon qurbon. Bir yaxshi gap esdan chiqmas- bir yomon gap va h.k.), ularning ma'nosini sharhlash, ma'lum bir mavzuga oid shunday maqollar ro'yxatini tuzish kabi amaliy topshiriqlarni ishga solish mumkin.

Bulardan tashqari, nuqtalar o'rniga zarur so'zni topib qo'yish (masalan, Paxsa uy yozda..., qishda ... bo'ladi. ... bilan yursang yetarsan murodga, ...bilan yursang, qolarsan uyatga kabi), gapda yoki matnda o'z va ko'chma ma'noda ishlatilgan so'zlarga qarama-qarshi ma'noli so'zlar tanlash, shu asosda matn va gaplarni o'zgartirish, masalan;

1. Sayilga hamma qatnashdi - Sayilga katta-kichik qatnashdi
2. To'yga hamma keladi – To'yga do'st-dushman keladi kabi.

O'quvchilar so'z boyligini oshirishda **shakldosh so'zlar** ustida ishlash ham muhim ahamiyatga ega. Matnda ajratilgan so'zlarning (masalan, ot, olma, yoz, chaqmoq va h.k.) ma'nolari ustida ishlash, ularning har biriga ma'nodosh va uyadosh so'zlar tanlash, tuyuqlarda ishlatilgan shakldosh so'zlarning ma'nolarini sharhlash o'quvchilar nutqini bunday so'zlar bilan boyitishda muhim o'rin egallaydi. Masalan, shoir Erkin Vohidovning quyidagi she'ri o'quvchilar hukmiga havola etiladi va olma so'zining ma'nolarini sharhlash topshiriladi:

Meva berdi yetilib bu yil,
Men bog'imga o'tqazgan nihol.
Mevalarki, cho'g'day qip-qizil,
Husni yoqut, shirinlikda bol.
Lablaridan tomizib sharbat,
Ol, ye deydi, armonda qolma.
Lekin shunga hayronman faqat,
Nega uni deyilar: **Olma**?

Olma eksa bog'iga har kim,
Mehmoniga ol, ye demasmi?
«**Olma**» mening mehmondo'st xalqim,
Odatiga yot so'z emasmi?
Meva berdi yetilib bu yil,
Men ardoqlab o'stirgan nihol.
Olmalarki, shafaqday qizil,
Lekin nomi «**olma**» emas, ol.

Ma'lumki, o'quvchilar nutqida uchraydigan xatolarning talaygina qismini talaffuzi yaqin, ma'nosi bir-biridan farq qiladigan **paronim so'zlar** (masalan, tanbur-tambur, tire-teri, azim-azm, dakki-daqqi, zirak-ziyrak, juda-judo va h.k.) tashkil etadi. Shuning uchun «Leksikologiya» bo'limini o'rganish jarayonida bunday so'zlarga alohida e'tibor qaratishga to'g'ri keladi. Berilgan paronim so'zlar ma'nosini sharhlash, ular yordamida gaplar tuzish, bu so'zlarning ma'nodoshlari va uyadoshlari ustida ishlash kabi amaliy ishlar o'quvchilarning ana shunday so'zlardan nutqda to'g'ri foydalanishlariga yordam beradi. Masalan, «dakki bermoq», «dakki yemoq» so'z birikmalarini «daqqi ot», «daqqi odam» birikmalari bilan qiyoslang. Dakki va daqqi so'zlarining tamomila boshqa-boshqa so'zlar ekanligini isbotlang yoki aro-ora—oro so'zlari ishtirokida gaplar tuzing, ularning

boshqa-boshqa soʻz ekanligini isbotlang. Bu soʻzlarning har biriga maʼnodoshlar topishga harakat qiling, kabi topshiriqlar beriladi.

«Leksikologiya» boʻlimining eng dolzarb muammolaridan yana biri **atamalar** masalasidir. Mazkur mavzuni oʻrganishda berilgan soʻzlarni qaysi fanga mansubligiga qarab guruhlariga ajratish, soʻz va atama orasidagi munosabatni aniqlash, uyadosh atamalar tanlash va ular yordamida matn yaratish singari topshiriqlardan foydalaniladi. Ayniqsa, maʼlum bir fan sohasida tor, koʻpchilik odamlar boshqacharoq maʼnoda keng qoʻllaydigan soʻzlar ustida ishlash, ularning tor va keng qoʻllanish maʼnolari asosida gaplar tuzish (masalan, Dehqon xalqi rizqini yerdan topadi—Quyosh sistemasining toʻrtinchi sayyorasi Yerdir va h.k.).

«Geografiya», «Matematika», «Musika», «Oʻzbekiston tarixi» darsliklaridan olingan maʼlum bir matnda fan sohasida xususiy-tor maʼnoda qoʻllanilgan soʻzlarni roʻyxat qilish atamalar mohiyatini anglashga yordam beradi.

Mazkur mavzuni oʻrganishda maʼlum bir qatordagi oʻquvchilar ayni bir soʻzni umumisteʼmol (isteʼmol doirasi keng) soʻz sifatida qoʻllab gaplar tuzishsa, ikkinchi qator shu soʻzlarni tor maʼnoda qoʻllab gaplar tuzishadi. Namuna:

1. Qoʻy-qoʻzilarni koʻpaytirsak, goʻsht-yogʻ moʻl boʻladi. Ikkinchi ikkiga koʻpaytirsak, toʻrt boʻladi.
2. Yer insonni boqadi, uni toʻydiradi. Yer oʻz oʻqi atrofida aylanadi.

«Atamalar» mavzusini oʻrganishda oʻquvchilarga yaqin boʻlgan kasb- kor yoki soha nomlari lugʻatini tuzdirish juda foydali va samaralidir. Shuning uchun oʻquvchilarga tanish yoki yaqin boʻlgan kasb-korga oid soʻzlar (novvoylik, temirchilik, dehqonchilik va h.k.) roʻyxatini tuzish, ularning maʼnosini izohlash va shu soʻzlar ishtirokida matnlar yaratishga oid topshiriqlar ancha samarali va foydalidir.

Oʻquvchilar lugʻat boyligining muhim qismini **ibora va tasviriy ifodalar** tashkil etadi. Ibora, odatda, bir soʻzga teng keladigan soʻzlar qoʻshilmasi boʻlib, u

nutqimizni boyitadigan, go'zallashtiradigan va ta'sirchanligini oshiradigan muhim vositalardan biri sanaladi. O'quvchilar nutqini iboralar bilan boyitish maqsadida berilgan iboralarni so'zlar bilan almashtirish yoki, aksincha, so'zlar o'rnida iboralarni qo'llash, iboralarning ma'nosini sharhlash, berilgan iboralarga yaqin ma'noli iboralar tanlash, berilgan iboralarga qarama-qarshi ma'noli iboralar tanlash kabi topshiriqlardan foydalanish mumkin.

Quyida ana shunday topshiriqlardan ayrim namunalar keltiramiz:

1-topshiriq. Gap juftlarida ajratilgan qismlar orasida qanday ma'no munosabatlari borligini aniqlang.

Xaridor xursand bo'ldi – Xaridorning chehrasi ochildi.

Bolalar xafa bo'lishdi – Bolalarning hafsalasi pir bo'ldi.

O'quvchilar quvonishdi – O'quvchilarning boshi ko'kka yetdi.

Sarvinoz bilan Sitora yaqin do'st. – Rahima bilan Nafisaning oralaridan qil o'tmaydi.

2-topshiriq. Berilgan iboralarning ma'nosini tushuntiring, ular ishtirokida gaplar tuzing.

Mazasi qochdi, alamini oldi, baloga qoldi, bag'ritosh, bel bog'ladi, vahima bosdi, gapi bir joydan chiqdi, yeng shimardi, joni halqumiga keldi, kalavaning uchini topdi, nomi chiqdi, oq-qorani tanidi, tili bir qarich, xo'rliqi keldi, terisiga sig'madi.

3-topshiriq. Berilgan so'zlarni iboralar bilan almashtiring, ular yordamida gaplar tuzing.

Gapirmadi, toza, yuvosh, rahmdil, kutdi, qo'rqdi, chaqqon, ko'p gapirdi, quvondi.

Namuna: gapirmadi-lom-mim demadi; ko'p gapirdi- jag'i ochildi kabi.

4-topshiriq. Berilgan iboralarni qarama-qarshi ma'noli iboralar bilan almashtiring. Ko'ngli oq -... Qo'li to'g'ri - ... Ko'zi och - ... Ko'ngli yumshoq —... Ko'ngli butun-...

5-topshiriq. Lugʻat daftarchangizda «Iboralar» boʻlimini oching. Unga badiiy asarlarni oʻqiyotganingizda uchratgan iboralarni va ularning izohini yozib boring.

Tasviriy ifodalar ham nutq goʻzalligini taʼminlovchi asosiy vositalardan biri sanaladi. Oʻquvchilar mexanik haydovchi soʻzini poʻlat ot chavandozi, zangori kema kapitani, televizor soʻzini zangori ekran, oinayi jahon, shifokor soʻzini salomatlik posboni, koʻmir soʻzini qora oltin, pilla soʻzini kumush tola, rassom soʻzini moʻyqalam sohibi, qushlar soʻzini qanotli doʻstlar kabi tasviriy ifodalar bilan almashtira olsagina, nutqda undan toʻgʻri va oʻrinli foydalanishga erishadi. Oʻquvchilar nutqini bunday vositalar bilan boyitishda predmet nomini tasviriy ifoda yoki tasviriy ifodani predmet nomi bilan almashtirish, ularning maʼnolarini sharhlash, tasviriy ifodalarni qatnashtirib, gap va matnlar tuzish oʻta foydalidir.

Adabiyotlar roʻyxati:

1. A. Nurmonov va boshqalar. Hozirgi oʻzbek adabiy tili. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlarning I, II, III bosqich talabalari uchun darslik — T.: “Ilm-ziyo” nashriyoti, 2015-yil.
2. A. Nurmonov va boshqalar. Hozirgi oʻzbek adabiy tili. I bosqich talabalari uchun darslik — T.: “Ilm-ziyo” nashriyoti, 2010-yil.
3. A. Nurmonov va boshqalar. Hozirgi oʻzbek adabiy tili. II bosqich talabalari uchun darslik — T.: “Ilm-ziyo” nashriyoti, 2010-yil.
4. S.Muxamedova, M.Abdullayeva, Sh.Yuldasheva. Y.Eshmatova. Oʻzbek tili va adabiyoti taʼlimida zamonaviy axborot texnologiyalari. Toshkent: - 2020.
5. <https://cyberleninka.ru/article/n/ona-tili-darslarida-interfaol-metodlardan-foydalanish-2>
6. <https://ilmlar.uz/qiziqarli-metodlar/>
7. <file:///C:/Users/defaultuser0/Downloads/YO'ITJ++0229.pdf>
8. B.Toʻxliyev va boshq. Oʻzbek tili oʻqitish metodikasi.Oʻzbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamgʻarmasi nashriyoti. Toshkent: 2006

№	MAQOLA SARLAVHASI VA MUALLIFLARI	SAHIFASI
I SHO'BA. O'ZBEK TILI TARIXI VA UNING XALQARO ALOQALARDAGI O'RNI		
1	ÖZBƏKİSTAN RESPUBLİKASINDA DİL SİYASƏTİNİN MÜSTƏQİLLİKDƏN SONRAKİ İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ - Elçin İBRAHİMOV Prof. Dr. Qarabağ Universiteti Elm şöbəsinin müdiri	19-35
2	ORTAK DEĞERLERİMİZ: DİLİMİZ, KÜLTÜRÜMÜZ VE ATASÖZLERİMİZ - Ahmet Hamdi SALBAŞ Ali Şir Nevai Akademik lisesi öğretmeni	36-41
3	O'ZBEK TILINING XALQARO MIQYOSDA OMMALASHUVI: RIVOJLANISH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI - Bahodirov Botir Baxodirovich - Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti akademik litseyi yoshlar ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari	42-47
4	TIL – MILLAT KO'ZGUSI - Baxodirova Mashhura Baxodirovna, Osimova Rayxona Adhamjon qizi - Farg'ona davlat texnika universiteti 1-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchilari	48-51
5	O'ZBEK TILI TARIXI VA UNING XALQARO ALOQALARDAGI O'RNI - Nazarova O'rozhol Xudoyberdiyevna - Termiz davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	52-55
6	FRANSUZ TILINI TARIXIY RIVOJLANISHI - Usmanova Malika Adilovna Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi "Chet tillar" kafedrasida fransuz tili fani o'qituvchisi	56-58
7	FRANSUZ TILIDA FRAZELOGIK BIRLIKLARI - Andapulatova Firuza Ikramovna - Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi "Chet tillar" kafedrasida fransuz tili fani o'qituvchisi	59-62
8	O'ZBEK TILINING XALQARO MAYDONDAGI NUFUZI: TARIXI, BUGUNI VA ISTIQBOLLARI - Yangiboyeva Umida Ravshanbek qizi Urganch innovatsion universiteti Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili yo'nalishi, 24-01 guruh talabasi	63-66
9	MAXMUD QOSHG'ARIYNING LINGVISTIK QARASHLARI - Umarov Abroroxuja Vaxobovich Namangan davlat texnika universiteti 1-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	67-70
10	O'ZBEK TILINING XALQIMIZ VA XALQARO ALOQALARDAGI AHAMIYATI - Saidova Dildora Baxtiyarovna TDTU 3-son akademik litseyi o'zbek tili va adabiyot fani o'qituvchisi	71-74
11	O'ZBEK TILI: MILLIY O'ZLIK VA XALQARO E'TIROF RAMZI - Eshnayeve Feruza Qarshiyevna Samarqand davlat chet tillar instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	75-77
12	İLİM ÜZERİNE - Zahro Mahmudova Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi Xorijiy tillar (turk) yo'nalishi o'qituvchisi	78-82
13	"CODEX CUMANICUS"DA İŞLƏNƏN BƏZİ SÖZLƏRİN DİALEKTLƏRDƏ İZLƏRİ - İmanyar QULİYEV AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, böyük elmi işçi, fil.ü.f.d. Bakı Avrasiya Universiteti, müəllim	83-94
II SHO'BA. HOZIRGI O'ZBEK TILSHUNOSLIGINING DOLZARB MUAMMOLARI		
14	ELBEKNING LUG'ATCHILIK FAOLİYATI HAQIDA - Normamatov Sulton Ermamatovich Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti Filologiya fanlari doktori (DSc), professor	96-102
15	IS'HOQXON IBRAT ASARLARIDA IJTIMOYIY-SIYOSIY, MAISHIY LEKSIK QATLAM QO'LLANISHIDAGI LISONIY VA NOLISONIY OMILLAR - Latipov Murotali Mannobovich Guliston davlat universiteti Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent.	103-107
16	ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBURNING O'ZBEK TILI TARAQQIYOTIGA QO'SHGAN HISSASI - Abbasova Mubina Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti stajer-tadqiqotchisi	108-112
17	FIZIOLOGIK HOLAT FE'LLARINING O'ZBEK TILIDAN INGLIZ TILIGA TARJIMA QILISHDAGI MUAMMOLAR - Pulat Fozilov Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti mustaqil tadqiqotchisi	113-119
18	DINIY LEKSEMALARINING SEMANTIK VA STILISTIK XUSUSIYATLARI TAVSIFI -Mirzayeva Mashxura Ravshanbek qizi Farg'ona davlat texnika universiteti 1-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	120-124

19	LINGVOPRAGMATIKANING TILSHUNOSLIKDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI - Kobilov Nomoz O'rolovich Sharof Rashidov nomidagi SamDU akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi (PhD)	125-128
20	HOZIRGI O'ZBEK TILSHUNOSLIGINING DOLZARB MUAMMOLARI - Abdurasulova Raximaxon Odiljon qizi Namangan davlat pedagogika instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	129-131
21	KULOLCHILIK LEKSIKASIDA DETERMINATSIYA VA TERMINOLOGIZATSIYA HODISALARI Mamatkulova Zilola Rejabaliyevna Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori	132-136
22	QADIMGI VA ESKI TURK BITIKLARIDA TABG'ACH VA QITANY (XITOIY) TOPONIMLARI MASALASI - Mamajonov Alisherbek Ravshanbek o'g'li Farg'ona davlat univeristeti Lingvistik: o'zbek tili mutaxassiligi magistranti	137-143
23	HOZIRGI O'ZBEK TILSHUNOSLIGINING DOLZARB MUAMMOLARI - Tilovova Guljahon Dilmurod qizi Shahrizabz davlat pedagogika instituti huzuridagi akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	144-147
24	"MUNOZARA" DRAMASIDA QO'LLANGAN BA'ZI UNDOV SO'ZLARINING LINGVOPRAGMATIK TAHLILI - Usmonova Shaxnozaxon Erkinjonovna TDYU huzuridagi Namangan viloyati akademik litseyi Tillar kafedrasida yetakchi o'qituvchisi	148-151
25	O'ZBEK TILIDA SINTAGMATIK MA'NO VA SINTAGMATIK MUNOSABAT, ULARNING IFODALANISH YO'LLARI - Usmonova Huriniso Sharapovna, Namangan davlat universiteti professori	152-156
26	HID KONSEPTI - Qurbonov Akmaljon Tavakaljon o'g'li Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyoti fani o'qituvchisi	157-162
27	METATIL VA TARIXIY TURKOLOGIYA: 'AT-TUHFATUZ ZAKIYATU FIL-LUG'ATIT-TURKIYA ASARINING ILMIY MEROSI - Xolbekova Nargiza Zohidjonovna FarDU mustaqil izlanuvchisi, FarDU akademik litseyi ingliz tili o'qituvchisi	163-165
28	O'ZBEK VA INGLIZ DISKURSIDA TOLERANTLIKNING MADANIY JIHATDAN IFODALANISHI - Gavharoy Yormatova Abdulla qizi Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi ingliz tili o'qituvchisi	166-171
29	O'ZBEK TILIDA O'XSHATISHLI QURILMALAR BADIYYATI - Gazibekova Soxiba Yusupovna O'zbek tili, adabiyoti va folklori institutining mustaqil izlanuvchisi	172-176
30	AYRIM DEHQONCHILIK LEKSIKASI ETIMOLOGIYASI - Pirmatova Ozodaxon Saparboyevna Urganch davlat pedagogika instituti Boshlang'ich ta'lim fakulteti katta o'qituvchisi	177-181
31	NAMANGAN QIPCHOQ SHEVALARIDA ADABIY TIL LUG'ATINI BOYITISHGA XIZMAT QILUVCHI BIRLIKLAR - Mamatismoilova Xanifa Hayitmirzayevna, NamDTU 2-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Pirmatova Mahfuza Muhibullayevna, NamDTU 2-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	182-189
32	O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA YUKLAMALAR TADQIQI - Ismailova Dilnoza Shavkatovna Toshkent davlat tibbiyot universiteti 1-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	190-195
33	O'ZBEK TILIDAGI SINTAKTIK BIRLIKLARDA KOMMUNIKATIV-PRAGMATIK MA'NO IFODALANISHI - Qazaqova Nozima Abdulboqiyevna, University of Business and Science dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori	196-201
34	XALQ DOSTONLARI LEKSIKASINING LEKSIK-SEMANTIK XUSUSIYATLARI - Abduqahhorova Muattar Ma'rufjon qizi, Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi Namangan viloyat akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	202-207
III SHO'BA. AKADEMIK KITSEYLARDA O'ZBEK TILI VA ADABIYOTINI O'QITISH METODIKASI		
35	AKADEMIK LITSEYLARDA O'ZBEK TILI VA ADABIYOTINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR: MILLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR INTEGRATSIYASI - Adizov Bekjon Qo'chchiyevich, Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi direktori	209-219
36	«LEKSIKOLOGIYA» BO'LIMINI O'QITISH JARAYONIDA O'QUVCHILARNING SO'Z BOYLIGINI OSHIRISH YO'LLARI - Ismailova Vasila Shuxratovna, Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	220-230

37	AKADEMIK LITSEYDA O'ZBEK TILI O'QITISHNING AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY USULLARI - Botirova Soliyaxon Ro'zivojevna O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi Toshkent "Temurbeklar maktabi" harbiy-akademik litseyi ona tili va adabiyot fani bosh o'qituvchisi	231-238
38	ADABIYOT DARSLARIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI - Urazova Nargiza Qurdashovna , TXVU akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	239-246
39	O'ZGA TILLI GURUHLARDA ALISHER NAVOIY HAYOTI VA IJODINI O'RGANISH -Shomurodova Sitara Xoshim qizi , "International house – Tashkent" akademik litseyi o'zbek tili fani o'qituvchisi, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD)	247-250
40	UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA ONA TILI MASHG'ULOTLARINI SAMARALI TASHKIL ETISH MASALALARI (Qozog'istondagi ta'lim o'zbek tilida olib boriladigan maktablar misolida) - Naraliyeva Shahlo Djamalovna , Jumabek Tashenev nomli universiteti katta o'qituvchisi, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD) (Qozog'iston, Chimkent) Hulkar Hamroeva , O'zbekiston davlat xoreografiya akademiyasi dosenti, filologiya fanlari doktori (O'zbekiston, Toshkent)	251-260
41	SAID AHMADNING „QORAKO'Z MAJNUN“ASARINI O'RGANISH - Nasriyeva Dilbar Muhiddinovna , Chirchiq davlat pedagogika universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	261-264
42	AKADEMIK LITSEY DARS JARAYONIDA "QUTADG'U BILIG" ASARINING O'QITILISHI - Matkarimova Nasiba Bekchanovna , Toshkent davlat transport universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	265-267
43	AKADEMIK LITSEYLARDA ANTON PAVLOVICH CHEXOV HAYOTI VA IJODINI O'RGATISHNING SAMARALI USULLARI - Farida Abdullayeva Xayrulla qizi , Ajiniyoz nomidagi Nukus DPI akademik litseyi o'zbek tili va adabiyoti fani o'qituvchisi	268-272
44	AKADEMIK LITSEY DARSLIKLARIDA TAQLID SO'ZLAR MAVZUSINING BERILISHI TO'G'RISIDA - Narziyeva Nazokat Abdurasulovna , Samarqand davlat chet tillar instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, SamDU mustaqil izlanuvchisi	273-277
45	AKADEMIK LITSEYLARDA O'ZBEK TILI VA ADABIYOTINI O'QITISHNING ZAMONAVIY METODIKASI -Mansurova Zilola Bahodirovna , Navoiy davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani bosh o'qituvchisi	278-283
46	AKADEMIK LITSEYLARDA O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI FANINI O'QITISHDA INGLIZ TILI METODIKASIDAN FOYDALANISH TAHLILI - Ashurova Feruza Maxamadyusupovna , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi chet tillari kafedrasida ingliz tili fani o'qituvchisi	284-288
47	ADABIYOT – SO'Z SAN'ATI - Xakimova Shapoat Pazliddinovna , Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	289-293
48	ABDULLA QODIRIY IJODINI O'RGATISHDA INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH - Djabbarova Nodira Shovkat qizi , Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	294-297
49	AKADEMIK LITSEYLARDA O'ZBEK TILI VA ADABIYOTINI O'QITISH METODIKASI - Ahmadaliyev Shohruh , Toshkent Davlat Yuridik Universiteti huzuridagi Namangan viloyat akademik litseyi Matematika fani o'qituvchisi	298-303
50	ADABIY TA'LIMDA O'QUVCHILARNING IJODIY FAOLIYATINI LOYIHA TEXNOLOGIYASI ASOSIDA RIVOJLANTIRISH METODIKASI - Mamatova Maxbuba Abdulboqi qizi , Namangan davlat pedagogika instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	303-306
51	AKADEMIK LITSEYLARDA O'ZBEK TILI DARSLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH - Toshmurodova Xalima To'raxonovna , Chirchiq davlat pedagogika universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	307-310
52	KOMIL INSONNI TARBIYALASHDA DIDAKTIK ADABIYOTNING O'RNI - To'xtaboyeva Muyassar , Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani, oliy toifali o'qituvchisi, falsafa fanlar doktori (PhD) Jo'rayeva Muhabbat , Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani oliy toifali o'qituvchisi	311-315
53	ADABIYOT O'QITISHDA BADIY TAHLIL MUAMMOLARI - Hamdamova Manzura Jurabayevna , Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	316-319

54	ONA TILI DARSLARIDA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH - Achiliva Nasiba Saidovna , Samarqand iqtisodiyot va servis instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot o'qituvchisi	320-324
55	AKADEMIK LITSEYLARDA "MA'NO KO'CHISH YO'LLARI" MAVZUSINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI - Egamberdiyeva Vazira G'ulomovna , Guliston davlat universiteti akademik litseyi Ona tili va adabiyot fani bosh o'qituvchisi	325-328
56	ADABIYOT DARSLARIDA FSMU TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH - Matluba Rahmonova Usmonovna , NamDU akademik litseyi o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchisi	329-333
57	«HOL VA UNING USLUBIYATI» MAVZUSINI O'RGANISHDA AXBOROT VA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING QO'LLANILISHI - Achilova Zarina Saidovna , Samarqand iqtisodiyot va servis instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	334-338
58	ADABIY MATN ASOSIDA LINGVOMADANIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA INTERFAOL METODLARNING O'RNI - Norov Jamshid Nurulloevich , Buxoro davlat pedagogika instituti, Xorijiy tillar kafedrasida tayanch doktoranti	339-342
IV SHO'BA. RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA O'ZBEK TILINING IMKONIYATLARI		
59	SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA O'ZBEK TILINI O'QITISH: IMKONIYATLAR, USULLAR VA MUAMMOLAR - Aliqulova Dilbar Esanovna , Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari	344-352
60	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR IMKONIYATLARI. "RAQAMLI O'ZBEKISTON - 2030" STRATEGIYASI - Shodiyeva Nigora Murodullayevna , Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi informatika fani o'qituvchisi	353-358
61	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA O'ZBEK TILINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI - Sulaymonova Nafisa Sattorovna , Navoiy davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	359-362
62	TILSHUNOSLIKDA KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARNING O'RNI - Qosimova Dilnoza Toshkanovna , O'zDTU akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	363-367
63	ЦИФРОВАЯ ВИЗУАЛИЗАЦИЯ ТЕКСТА: СОЗДАНИЕ КОМИКСОВ ПО РАССКАЗУ А. КАХХАРА «ДВА САПОГА-ПАРА» С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ CHATGPT - Атабекова Айнура Женисбековна , Преподаватель русского языка и литературы. Академический лицей Филиала РГУ нефти и газа(НИУ) имени И.М.Губкина	368-372
64	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA O'ZBEK TILINING IMKONIYATLARI - Tilovova Guljahon Dilmurod qizi , ShDPI huzuridagi akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	373-376
65	ONA TILI TA'LIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI - Baxodirova Mashhura Baxodirovna, Osimova Rayxona Adhamjon qizi , Farg'ona davlat texnika universiteti 1-son akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchilari	377-381
66	THE ROLE OF LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE - Ibragimova Hurriyat Uchqun qizi , JMCU master's student in Journalism Teacher of Uzbek Language and Literature at the M.S. Vosiqova Academic Lyceum under Tashkent State University of Law	382-387
67	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA O'ZBEK TILINING IMKONIYATLARI - Bahodirova Dildoraxon Zarifjon qizi , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi xorijiy tillar yo'nalishi o'quvchisi	388-390
68	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR DAVRIDA O'ZBEK TILINING IMKONIYATLARI - Saminova Muslimaxon Qudratjon qizi , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi xorijiy tillar yo'nalishi o'quvchisi	391-394
69	YAPAY ZEKÂ VE ÖZBEK DİLİ: SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER - Allanazarova Anora Muxobir qizi Shahrizabz davlat pedagogika instituti 1-kurs magistranti.	395-400
70	RAQAMLI ASRDA ONA TILI ORQALI MILLIY QADRIYATLARNI SAQLASH VA RIVOJLANTIRISH- O'rinova Sayyora Xolmirzayevna , TDYU huzuridagi Namangan viloyat akademik litseyi "Tillar" kafedrasida ona tili va adabiyot fani bosh o'qituvchisi	401-409

V SHO'BA. TURKIY XALQLAR ADABIYOTI TARIXI

71	MUSTAQILLIK DAVRI O'ZBEK –AZARBAYJAN ADABIY ALOQALARI: NIZOMIY “XAMSA” SINING TARJIMASI HAQIDA - Ashurova Gulbahor Nurullayevna , Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti dotsenti	411-418
72	TURKIYADA ALISHER NAVOIY IJODINI O'RGANISHNING YETAKCHI TENDENSIYALARI - Cho'lliyeva Latofat Sevindikovna , ToshDO'TAU tayanch doktranti, ToshDO'TAU akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	419-438
73	ИСТОРИЯ ЛИТЕРАТУРЫ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ - Султанова Майя Туйчиевна , преподаватель АЛ САМ ГИИЯ Академический лицей Самаркандского Института Иностранных Языков Республика Узбекистан, г. Самарканд	439-443
74	ALISHER NAVOIY IJODINING TURKIY XALQLAR ADABIYOTIDA O'RGANILISHI - Karimova Yulduz Baxtiyorovna (PhD) , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	444-448
75	ADABIY MUHITNING QODIRIY IJODIGA TA'SIRI - Abdilakimov Dilruxjon Rajab o'g'li Toshkent kimyo-texnologiyalari instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	449-455
76	O'RXUN-ENASOY BITIKLARI ASOSIDA TURKIY XALQLAR ADABIYOTI TARIXI -Madaminova Rayhona Alisher qizi , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi xorijiy tillar yo'nalishi o'quvchisi	456-459
77	MAHMUD QOSHG'ARIY VA UNING TURK ADABIYOTIGA QO'SHGAN HISSASI - Madina Zokirova Shuhratjon qizi , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi xorijiy tillar yo'nalishi o'quvchisi	460-463
78	MAHMUD QOSHG'ARIY – TURKIY TIL VA ADABIYOTINING ASOSCHISI - Satimova Ra'noxon Habibullayevna , Andijon davlat tibbiyot instituti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	464-469
79	YUSUF XOS HOJIBNING TURKIY XALQLAR ADABIYOTIGA QO'SHGAN HISSASI - Ne'matova Benazir Adilbekovna , Farg'ona davlat universiteti akademik litseyi xorijiy tillar yo'nalishi o'quvchisi	470-473
80	JAZBIYNING TURKIY DEVONI QO'LYOZMALARI - Samadova Madina Zafarjon qizi , Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	474-479
81	XIDIR DERYAYEVNING “QISMAT” ASARI TAHLILI -Xolmurodova Mahliyo , Termiz davlat pedagogika instituti o'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 4-bosqich talabasi	480-482
82	ILM VA ADABIYOTNING SINTEZI: "OLIM-SHOIR" MODEL - Akbarova Sayyora Sobirovna , Toshkent davlat texnika universiteti akademik litseyi ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, Shamsiddinov Nasriddin Bahriddinovich , Toshkent davlat texnika universiteti akademik litseyi matematika fani o'qituvchisi	483-488
83	YOSHLAR TARBIVASIDA MILLIY TILNING O'RNINI VA AHAMIYATI - GO'ZALOY MAMEDOVA Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti akademik litseyi oliy toifali, ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi	489-491

